

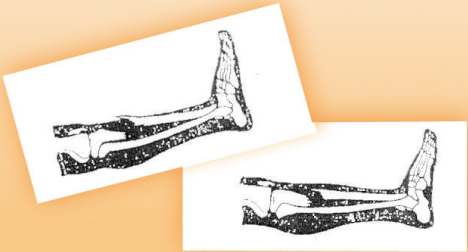
6. KIRIK, ÇIKIK VE BURKULMALAR

6.1. Kırık

Kırık, kemik bütünlüğünün bozulmasıdır. Kırıklar, darbe sonucu ya da kendiliğinden oluşur.

6.1.1. Kırık çeşitleri

- a. **Kapalı kırık:** Kemik bütünlüğü bozulmuştur. Ancak deri sağlamdır.
- b. **Açık kırık :** Deri bütünlüğü bozulmuştur. Kemik uçları dışarı çıkabilir, beraberinde kanama ve enfeksiyon riski taşırlar.
- c. **Parçalı kırık :** Kemik birden fazla yerden kırılmıştır.

6.1.2. Kırık belirtileri

- Hareketle artan ağrı,
- Şekil bozukluğu,
- Morarma, şişlik,
- Hareket kaybı,
- Hareketlerde kısıtlama.

6.1.3. Kırıklarda ilk yardım

- Kırık bölgenin hareketi doku harabiyetini artıracığından hasta/yaralı zorunlu olmadıkça hareket ettirilmez,
- Kırılan kemik düzeltilmeye çalışılmaz,
- Kırık bölge tahta, karton vb. sert ve düz nesne (atel) ile sabitlenir (tespit edilir),
- Şişlik oluşacağından kol kırıklarında saat, yüzük, bilezik vb. takılar çıkarılır,
- Açık kırıklarda öncelikle yara üzeri temizlenir ve üzeri temiz bir bezle kapatılır,
- Sabitleme yapılan kırık bölgede düzenli olarak nabız kontrol edilir,
- Şoku önlemek için, özellikle soğuk havalarda hasta/yaralı battaniye ile örtülerek vücut ısısı korunur,
- Tıbbi yardım için 112 aranır.

6. 2. Burkulma

Burkulma; Eklem yüzeylerinin anlık birbirinden ayrılmasıdır.

6.2.1. Burkulma belirtileri

Ağrı, kızarıklık, şişlik, hareket kaybı.

6.2.2. Burkulmalarda ilk yardım

- . Burkulan eklem dolaşımı engellemeyecek şekilde elastik bandajla tespit edilir,
- . Şişmeyi önlemek için burkulan bacak kalp seviyesinden yukarı kaldırılır,
- . Ağrıyı ve kanamayı azaltmak için soğuk uygulama yapılır,
- . Burkulan eklem gereksiz yere hareket ettirilmez.
- . Acil tıbbi yardım sağlanır(112).

6.3. Çıkık

Çıkık; Eklem yüzeylerinin kalıcı olarak birbirinden ayrılmasıdır.

6.3.1. Çıkık belirtileri

- . Şiddetli ağrı,
- . Kızarıklık, şişlik,
- . Hareket kaybı.

6.3.2. Çıkıklarda ilk yardım

- . Eklem bulunduğu şekilde tespit edilir,
- . Düzenli olarak nabız ve vücut ısısı kontrol edilir,
- . Çıkık yerine oturtulmaya çalışılmaz,
- . Yaralıya yiyecek ve içecek verilmez,
- . Ağrıyı ve kanamayı azaltmak için soğuk uygulama yapılabilir,
- . Gereksiz yere hareket ettirilmez, Acil tıbbi yardım sağlanır(112).
Tespit uygulamaları;
- . Yaralı bölge sabit tutulmalıdır.
- . Yara varsa üzeri temiz bir bezle kapatılmalıdır.
- . Yaralı bölge nasıl bulunduysa öyle tespit edilmelidir.
- . Tespit; kırık, çıkık, burkulmanın üstünde ve altında kalan eklemleri de içerecek şekilde yapılmalıdır.

Omuz Çıkığı